

Warszawa 2018

Projekty na rzecz kobiet. Programy dotacyjne

Iwona Raszeja-Ossowska

Spis treści

WPROWADZENIE.....	2
PROGRAMY GRANTOWE I DOTACYJNE	3
EUROPA DLA OBYWATELI (2014–2020)	3
GRANTY EUROPEJSKIEJ FUNDACJI MŁODZIEŻY	4
PROGRAM KREATYWNA EUROPA	5
DEMOKRACJA W DZIAŁANIU - DZIAŁANIA STAŻNICZE	6
PROGRAM DZIAŁAJ LOKALNIE	7
FARE – MAŁE GRANTY NA WALKĘ Z DYSKRIMINACJĄ.....	8
INICJATYWA EU AID VOLUNTEERS	9
GRANTY OPEN SOCIETY FOUNDATIONS.....	10
GRANTY FUNDUSZU NARODÓW ZJEDNOCZONYCH NA RZECZ DEMOKRACJI.....	11
GRANTY PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	12
MIĘDZYNARODOWY FUNDUSZ WYSZEHRADZKI	13
GRANTY FUNDUSZY NORWESKICH I EOG 2014-2021	14
EUROPEJSKI KORPUS SOLIDARNOŚCI	16
MIĘDZYNARODOWY FUNDUSZ DLA RÓŻNORODNOŚCI MIĘDZYKULTUROWEJ	17
DOM KULTURY+ INICJATYWY LOKALNE	18
KULTURA DOSTĘPNA	19
DOTACJE FUNDACJI KORPORACYJNYCH.....	20
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY	21
INTERREG.....	24
DODATKOWE INFORMACJE	25
EURODESK	25
SERWIS INFORMACYJNY KOMISJI EUROPEJSKIEJ – PRZEDSTAWICIELSTWO W POLSCE.....	25
SIEĆ EUROPE DIRECT	25
PUNKTY INFORMACYJNE FUNDUSZY EUROPEJSKICH.....	26
BAZA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH, URZĘDÓW I INSTYTUCJI W POLSCE.....	26
MIĘDZYNARODOWE ORGANIZACJE DZIAŁAJĄCE NA RZECZ KOBIET.....	26

WPROWADZENIE

Niniejsze opracowanie jest dedykowane podmiotom, które są zainteresowane realizacją projektów na rzecz kobiet.

Poradnik, w części pierwszej, zawiera opis wybranych źródeł finansowania. O wyborze zdecydowały szczegółowe cele poszczególnych programów dotacyjnych oraz możliwość skorzystania ze wsparcia podmiotów działających na terenach wiejskich. Opracowanie pomija szczegółowe zasady ubiegania się o dofinansowanie. Te informacje ulegają zmianom i modyfikacjom. Zainteresowany czytelnik może do nich dotrzeć poprzez wskazane w opracowaniu strony internetowe, albo kontaktując się telefonicznie, korespondencyjnie (w tym e-mail) czy osobiście z danym darczyńcą, instytucją doradcą.

W drugiej części opracowania wskazano instytucje, organizacje oraz portale internetowe, które mogą być pomocne zarówno na etapie pozyskiwania środków finansowych, jak też w budowaniu partnerstw projektowych.

Katalogi pierwszej i drugiej części poradnika nie są zamknięte. Autorka zakłada, że w przyszłości zostaną poszerzone, uzupełnione i będą aktualizowane.

Wszystkie zamieszczone informacje pochodzą ze stron internetowych wskazanych w opracowaniu, dostępnych w dniu 27 czerwca 2018 r

PROGRAMY GRANTOWE I DOTACYJNE

EUROPA DLA OBYWATELI (2014–2020)

Wspierane projekty/ inicjatywy	<p>Program „Europa dla Obywateli” wspiera organizacje/ instytucje promujące aktywne obywatelstwo oraz organizujące przedsięwzięcia służące refleksji nad obywatelstwem europejskim i demokracją, wspólnymi wartościami, historią i kulturą.</p> <p>Na obszar dofinansowania programu składają się dwa komponenty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pamięć o przeszłości Europy. 2. Demokratyczne zaangażowanie i uczestnictwo obywatelskie. <p>Komponent drugi dzieli się na trzy działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Partnerstwo miast, – Sieci miast, – Projekty społeczeństwa obywatelskiego.
Podmioty/ organizacje, które mogą skorzystać ze wsparcia	<p>W programie mogą brać udział wszystkie zainteresowane strony, które propagują aktywne obywatelstwo europejskie. W szczególności są to władze i organizacje lokalne, organizacje badające europejski porządek publiczny (zespoły ekspertów), grupy obywateli posiadające osobowość prawną i inne organizacje społeczeństwa obywatelskiego: organizacje pozarządowe, związki zawodowe, placówki oświatowe, centra wolontariatu, organizacje sportowe itp. – w zależności od komponentu/ działania.</p> <p>W programie mogą brać udział następujące kraje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 28 państw członkowskich UE; – Serbia, Czarnogóra, Macedonia, Albania.
Fundator/ donator/ grantodawca	<p>Fundator: Komisja Europejska Podmiot zarządzający: Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury Sektora Audiowizualnego EACEA</p>
Strona internetowa programu	<p>https://europadlaobywateli.pl http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/index_en.htm</p>
Inne ważne informacje	<p>„Przewodnik po programie” jest podstawowym dokumentem określającym zasady i harmonogram ubiegania się o dofinansowanie w ramach programu „Europa dla obywateli”, a także kwestie związane z planowaniem, realizacją i rozliczaniem projektów, takie jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kwalifikowalność wydatków, – promocja i upowszechnianie, – sposób rozliczania dotacji. <p>Zapoznanie się z przewodnikiem powinno być pierwszym krokiem potencjalnych i przyszłych wnioskodawców, a także beneficjentów realizujących projekty w ramach programu „Europa dla obywateli”.</p> <p>Przewodnik w wersji polskojęzycznej oraz anglojęzycznej jest dostępny na stronie internetowej programu.</p>

GRANTY EUROPEJSKIEJ FUNDACJI MŁODZIEŻY

<p>Wspierane projekty/ inicjatywy</p>	<p>Celem programu grantowego Europejskiej Fundacji Młodzieży (European Youth Foundation, EYF) jest dofinansowanie działań, służących promowaniu idei pokoju, zrozumienia i współpracy w duchu poszanowania praw człowieka, demokracji, tolerancji i solidarności.</p> <p>EYF wspiera organizacje pozarządowe (NGO), ich sieci lub inne NGO działające na rzecz młodzieży w dziedzinach istotnych z punktu widzenia polityki młodzieżowej Rady Europy. Są to m.in: działania edukacyjne, społeczne, kulturalne i humanitarne o charakterze europejskim, działania mające na celu utrzymanie pokoju i umocnienie/zacieśnienie współpracy w Europie, działania promujące bliższą współpracę i lepsze zrozumienie pomiędzy młodymi ludźmi w Europie (wspieranie i rozwój wymiany informacji) oraz studia, badania i dokumentacje dotyczące młodzieży.</p> <p>Kategorie działań wspieranych przez EYF:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Działalność międzynarodowa - spotkania młodzieży oraz liderów młodzieżowych mające na celu promocję aktywności młodzieży w międzynarodowym środowisku. B. Planowanie pracy – wsparcie tworzenia rocznego planu pracy, zawierającego działania na następny rok lub lata, międzynarodowe aktywności, działania pilotażowe, a także publikacje (wraz z rozwojem strony internetowej). Te aktywności muszą mieć na celu wsparcie strategii rozwoju organizacji w kilkuletniej perspektywie. C. Grant strukturalny - grant na sfinansowanie części ogólnych kosztów administracyjnych (dla międzynarodowych pozarządowych organizacji młodzieżowych i sieci zaangażowanych w działalność na poziomie europejskim). D. Jednorazowy grant strukturalny - EYF może maksymalnie przez trzy lata, współfinansować koszty administracyjne międzynarodowych pozarządowych organizacji młodzieżowych i sieci, aby umożliwić im stworzenie struktur europejskich. E. Projekt pilotażowy - jest odpowiedzią na konkretny problem danej społeczności. Jest ściśle dostosowany do realiów lokalnych.
<p>Podmioty/ organizacje, które mogą skorzystać ze wsparcia</p>	<p>Europejska Fundacja Młodzieży wspiera międzynarodowe działania realizowane przez krajowe lub międzynarodowe organizacje młodzieżowe.</p> <p>Wnioskodawcy muszą reprezentować międzynarodową młodzieżową organizację pozarządową lub sieć, krajową lub lokalną pozarządową organizację młodzieżową lub sieć, struktury pozarządowe zaangażowane w działalność młodzieżową w krajach członkowskich Rady Europy.</p>
<p>Fundator/ donator/ grantodawca</p>	<p>Rada Europy - Europejskie Centrum Młodzieży</p>
<p>Strona internetowa programu</p>	<p>http://www.coe.int/Youth</p>

PROGRAM KREATYWNA EUROPA

<p>Wspierane projekty/ inicjatywy</p>	<p>Program Kreatywna Europa rozwija i wspiera konkurencyjność sektorów: audiowizualnego, kultury i kreatywnego. Dofinansowuje projekty, które przyczyniają się do promocji europejskiej różnorodności kulturowej i dziedzictwa.</p> <p>Program Kreatywna Europa składa się z trzech komponentów: KULTURA, MEDIA i części międzysektorowej.</p> <p>KOMPONENT KULTURA Komponent Kultura wspiera projekty, których celem jest promocja europejskiej kultury i sztuki, zwiększanie mobilności artystów i dzieł europejskich, budowanie współpracy kulturalnej na poziomie ponadnarodowym, rozwijanie europejskiej publiczności oraz dostosowywanie sektorów kultury i kreatywnych do nowych technologii cyfrowych oraz wdrażania innowacji.</p> <p>KOMPONENT MEDIA Celem komponentu MEDIA jest wsparcie i promocja europejskiej kultury audiowizualnej, zwiększenie cyrkulacji dzieł europejskich, profesjonalizacja sektora audiowizualnego oraz pomoc w stawieniu czoła wyzwaniom rewolucji cyfrowej i globalizacji.</p> <p>INSTRUMENT GWARANCJI FINANSOWYCH Instrument gwarancji finansowych - system poręczeń finansowych na rzecz sektorów kultury i kreatywnych. System poręczeń ma na celu ułatwianie dostępu do finansowania podmiotom działającym w sektorze kultury i sektorze kreatywnym oraz poprawę zdolności pośredników finansowych do oceny ryzyka związanego z działalnością podmiotów w tych sektorach, a także z realizowanymi przez nie projektami.</p>
<p>Podmioty/ organizacje, które mogą skorzystać ze wsparcia</p>	<p>Organizacje posiadające osobowość prawną od co najmniej dwóch lat, działające w sektorze kultury (sektor kultury i kreatywny).</p> <p>Kraje uczestniczące w programie</p> <ul style="list-style-type: none"> – państwa członkowskie Unii Europejskiej; – kraje EOG: Islandia, Norwegia; – oraz: Albania, Bośnia i Hercegowina, Czarnogóra, Macedonia, Mołdawia, Gruzja i Ukraina (od listopada 2015 r.). <p>Z udziału w programie wycofała się Turcja, a potencjalnym krajem programu został Izrael.</p>
<p>Fundator/ donator/ grantodawca</p>	<p>Komisja Europejska - Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego</p>
<p>Strona internetowa programu</p>	<p>http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/index_en.htm https://eacea.ec.europa.eu/homepage_en www.kreatywna-europa.eu</p>
<p>Inne ważne informacje</p>	<p>Szczegółowe informacje dotyczące poręczeń znajdują się na stronie: www.instrumentyfinansoweue.gov.pl</p>

DEMOKRACJA W DZIAŁANIU - DZIAŁANIA STRAŻNICZE

<p>Wspierane projekty/ inicjatywy</p>	<p>Celem programu <i>Demokracja w działaniu</i> jest upowszechnianie postaw obywatelskiej odpowiedzialności za jakość polskiej demokracji oraz przeciwdziałanie wszelkim formom dyskryminacji.</p> <p>Dotacje na <i>Działania strażnicze</i> skierowane są głównie dla organizacji spoza Warszawy.</p> <p>Dotacje mogą być przeznaczone na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie działań strażniczych: kontynuowanie (lub podjęcie) inicjatyw dotyczących sprawowania obywatelskiej kontroli nad różnymi aspektami funkcjonowania administracji rządowej i samorządowej, podległych im funduszy, instytucji korzystających ze środków publicznych, wymiaru sprawiedliwości; – podejmowanie działań zmierzających do eliminowania złych praktyk, przeciwdziałania korupcji, nepotyzmowi i innym nieprawidłowościom (w sektorze publicznym, prywatnym, pozarządowym); – sprawdzanie i recenzowanie jakości i dostępności usług oferowanych obywatelom („społeczny audyt”, np. w edukacji, służbie zdrowia, pomocy społecznej, a także np. w sektorze bankowym czy sektorze ubezpieczeń); – podejmowanie działań zmierzających do ochrony i egzekwowania praw obywatela i konsumenta; – wzmocnienie organizacji: podjęcie (lub kontynuowanie) działań mających na celu zwiększenie zasięgu oddziaływania, pozyskiwanie sojuszników i wolontariuszy, poprawę umiejętności komunikacyjnych, pozyskiwanie środków od prywatnych darczyńców (indywidualnych i korporacyjnych), wymianę doświadczeń i współpracę z podobnymi organizacjami w kraju i zagranicą. <p>Dotacje nie muszą być przeznaczone na realizację jednego konkretnego projektu. Mogą być wykorzystane na pokrycie kosztów, które umożliwią efektywne prowadzenie działań strażniczych.</p>
<p>Podmioty/ organizacje, które mogą skorzystać ze wsparcia</p>	<p>O dotacje mogą ubiegać się zarejestrowane w KRS organizacje pozarządowe działające w formie fundacji lub stowarzyszeń, zajmujące się sprawowaniem kontroli nad funkcjonowaniem instytucji publicznych. Priorytetowo będą traktowane wnioski organizacji spoza Warszawy.</p>
<p>Fundator/ donator/ grantodawca</p>	<p>Fundacja im. Stefana Batorego</p>
<p>Strona internetowa programu</p>	<p>http://www.batory.org.pl</p>

PROGRAM DZIAŁAJ LOKALNIE

<p>Wspierane projekty/ inicjatywy</p>	<p>Głównym celem Programu jest wspieranie i aktywizowanie lokalnych społeczności na terenach wiejskich i w małych miastach poprzez projekty obywatelskie, które służą pobudzaniu aspiracji rozwojowych i poprawie jakości życia oraz przyczyniają się do budowy kapitału społecznego.</p> <p>Ośrodki Działaj Lokalnie (ODL) to organizacje, które prowadzą lokalne konkursy grantowe. Za ich pośrednictwem rozdzielają środki przekazane przez PAFW oraz pozyskane od samorządów, przedsiębiorców i osób prywatnych. Zajmują się także działalnością szkoleniową, doradztwem i wspierają wolontariat.</p> <p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> – aktywizacja lokalnej społeczności wokół różnych celów o charakterze dobra wspólnego; – rozwiązanie określonego lokalnego problemu lub zaspokojenia pewnej potrzeby mieszkańców; – współpraca mieszkańców i instytucji lokalnych. <p>Dofinansowywane działania:</p> <p>Projekty związane z pomocą społeczną, nauką, edukacją, oświatą i wychowaniem, kulturą, sztuką, ochroną dóbr kultury i tradycji, ochroną zdrowia, działaniem na rzecz osób niepełnosprawnych, promocją zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy, upowszechnianiem i ochroną praw kobiet, krajoznawstwem oraz wypoczynkiem dzieci i młodzieży, ekologią i ochroną zwierząt, ochroną dziedzictwa przyrodniczego, porządkiem i bezpieczeństwem publicznym, przeciwdziałaniem patologiom społecznym, upowszechnianiem i ochroną wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, działaniami wspomagającymi rozwój demokracji, promocją i organizacją wolontariatu, działalnością charytatywną oraz działalnością wspomagającą rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.</p>
<p>Podmioty/ organizacje, które mogą skorzystać ze wsparcia</p>	<p>Organizacje pozarządowe i grupy nieformalne działające na terenie miejscowości do 20 tys. mieszkańców objętych zasięgiem Ośrodków "Działaj Lokalnie".</p>
<p>Fundator/ donator/ grantodawca</p>	<p>Fundator: Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności Koordynator: Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce</p>
<p>Strona internetowa programu</p>	<p>http://dzialajlokalnie.pl</p>

FARE – MAŁE GRANTY NA WALKĘ Z DYSKRYMINACJĄ

<p>Wspierane projekty/ inicjatywy</p>	<p>Program małych grantów Fare (Small grants) ma na celu finansowanie działań realizowanych na poziomie lokalnym i regionalnym, w klubach i społecznościach lokalnych. Inicjatywy te powinny przeciwdziałać dyskryminacji, promować włączenie społeczne i jednoczyć ludzi pochodzących z różnych środowisk za pomocą piłki nożnej.</p> <p>Tygodnie akcji Football People (Football People Action Week) mają na celu wspieranie innowacyjnych imprez sportowych, działań zapobiegających i zwalczających dyskryminację, a także kształtujących debatę na temat integracji społecznej, zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym.</p> <p>Dotowane działania powinny być związane tematycznie m.in. z kwestiami dotyczącymi mniejszości etnicznych, osób ubiegających się o azyl, nieudokumentowanych migrantów, równouprawnieniem płci, dyskryminacji instytucjonalnej, wykluczenia, niepełnosprawności. Projekt może poruszać kilka tych kwestii na raz.</p> <p>Działania podejmowane w ramach akcji powinny koncentrować się na jednym lub kilku z poniższych priorytetów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uchodźcy - w tym azylanci i nielegalni imigranci 2. Mniejszości etniczne 3. Przeciwdziałanie homofobii 4. Równouprawnienie płci 5. Dyskryminacja lub wykluczenie instytucjonalne. <p>W ramach projektów prowadzone mogą być następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – realizacja krajowych lub międzynarodowych konferencji; – uruchomienie produkcji i materiałów edukacyjnych na poziomie krajowym (np. wystawy lub zestawy dydaktyczne); – wydarzenia lobbingowe (na poziomie regionalnym lub parlamentarnym); – festiwale filmowe; – inne niekonwencjonalne działania, o krajowym lub międzynarodowym zasięgu.
<p>Podmioty/ organizacje, które mogą skorzystać ze wsparcia</p>	<p>O granty mogą się starać różne podmioty, formalne i nieformalne, m.in.: kluby piłkarskie, grupy kibiców, organizacje działające na rzecz praw człowieka, instytucje edukacyjne, badawcze, jednostki publiczne, think-tanki i in. FARE zachęca też współpracy z innymi organizacjami, w celu zwiększenia zasięgu realizowanych projektów.</p>
<p>Fundator/ donator/ grantodawca</p>	<p>Fare Network</p>
<p>Strona internetowa programu</p>	<p>http://farenet.org</p>

INICJATYWA EU AID VOLUNTEERS

<p>Wspierane projekty/ inicjatywy</p>	<p>Inicjatywa EU Aid Volunteers skupia wolontariuszy i organizacje z wielu krajów zainteresowanych współpracą w ramach projektów humanitarnych na całym świecie.</p> <p>Program EU Aid Volunteers powstał, aby zwiększyć możliwości operacyjne organizacji wysyłających i przyjmujących wolontariuszy. Organizacje, które składają wnioski w tym programie, aplikują w ramach dwóch kategorii (w wybranej lub w obu):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pomoc techniczna, - Budowanie potencjału. <p>Obszary i dziedziny, które kwalifikują się do otrzymania grantu to m.in.: zarządzanie ryzykiem katastrof, wzmocnienie roli lokalnego wolontariatu w krajach trzecich; budowanie systemu wczesnego ostrzegania społeczności lokalnych; zarządzanie wolontariuszami zgodnie ze standardami i procedurami zarządzania kandydatami na wolontariuszy i EU Aid Volunteers, budowanie partnerstw w celu łączenia projektów w kontekście inicjatywy EU Aid Volunteers.</p> <p>Działania wspierane w ramach pomocy technicznej i budowania kapitału obejmują m.in.: wizyty studyjne (w celu ustalenia zakresu projektu), mapowanie i analizy, seminaria, warsztaty, konferencje, wymiana dobrych praktyk, symulacje, oceny wpływu.</p>
<p>Podmioty/ organizacje, które mogą skorzystać ze wsparcia</p>	<p>Wnioski mogą składać organizacje pozarządowe typu non-profit założone zgodnie z prawem jednego z państw członkowskich z siedzibą w kraju Unii Europejskiej, osoby prawne o charakterze cywilnym podlegające prawu jednego z państw członkowskich, Międzynarodowa Federacja Krajowych Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy.</p> <p>Wnioskodawcy muszą wykazać się co najmniej 5-letnim (w dniu składania wniosku) doświadczeniem w działalności związanej z pomocą humanitarną.</p> <p>Współpracownicy: Inne organizacje i osoby prawne mogą być zaangażowane w realizację działania w charakterze współpracowników, którzy odgrywają znaczącą rolę w działaniu (na przykład są wyspecjalizowanymi dostawcami usług w zakresie pomocy technicznej i/lub budowania kapitału).</p>
<p>Fundator/ donator/ grantodawca</p>	<p>Komisja Europejska - Dyrekcja Generalna ds. Edukacji i Kultury</p>
<p>Strona internetowa programu</p>	<p>www: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/index_en.htm</p>

GRANTY OPEN SOCIETY FOUNDATIONS

<p>Wspierane projekty/ inicjatywy</p>	<p>Open Society Foundations (powszechnie nazywana Fundacją Sorosa) jest organizacją pozarządową, która wspiera sieć 29 niezależnych fundacji działających na świecie oraz za ich pośrednictwem inne, mniejsze podmioty.</p> <p>Ogólnym celem działania fundacji jest tworzenie w krajach, gdzie są zarejestrowane, tzw. "społeczeństw otwartych", polegających na zasadzie poszanowania prawa, demokratycznie wybranym rządzie, zróżnicowanym społeczeństwie obywatelskim, poszanowaniu praw mniejszości oraz gospodarce wolnorynkowej.</p> <p>Organizacje te oferują wsparcie na realizację programów w następujących dziedzinach: edukacja, szkolnictwo wyższe, media i komunikacja, społeczeństwo obywatelskie, środowisko naturalne, nauka i medycyna, kultura i sztuka, restrukturyzacja ekonomiczna i reformy prawne. Wspierane były na przykład następujące programy: restrukturyzacja sektora edukacji, biznesu i administracji, kursy języka angielskiego, wspieranie rozwoju organizacji pozarządowych, granty dla studentów z Europy Środkowej i Wschodniej umożliwiające im studiowanie w krajach UE, seminaria, media niezależne, itp.</p>
<p>Podmioty/ organizacje, które mogą skorzystać ze wsparcia</p>	<p>Fundacje narodowe finansowane w części ze środków Open Society Foundations są organizacjami pozarządowymi i posiadają własne budżety, programy i priorytety. Większość z nich jedynie przyznaje granty organizacjom lokalnym i osobom indywidualnym na realizację ich projektów w kraju. Wsparcie finansowe może być również udzielane organizacjom zagranicznym współpracującym z grupami lokalnymi w charakterze partnerów przy realizacji inicjatyw dotyczących lokalnych zagadnień i problemów.</p> <p>Działania Fundacji adresowane są do studentów, profesorów, badaczy, uczniów, nauczycieli, organizacji pozarządowych, mniejszości narodowych, mediów działających w lub wywodzących się z Afryki, Azji, Europy Środkowo-Wschodniej, Środkowej Euroazji, Ameryki Łacińskiej i Karaibów, Rosji, Ukrainy i Białorusi, Europy Południowo-Wschodniej, Turcji i Bliskiego Wschodu, Stanów Zjednoczonych.</p>
<p>Fundator/ donator/ grantodawca</p>	<p>Open Society Institute & Soros Foundations Network</p>
<p>Strona internetowa programu</p>	<p>https://www.opensocietyfoundations.org</p>

GRANTY FUNDUSZU NARODÓW ZJEDNOCZONYCH NA RZECZ DEMOKRACJI

Wspierane projekty/ inicjatywy	<p>Granty dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego na wsparcie i rozwój demokracji.</p> <p>Celem programu jest wzmocnienie głosu społeczeństwa obywatelskiego, promowanie praw człowieka i zachęcenie do udziału w procesach demokratycznych. Zdecydowana większość funduszy UNDEF kierowana jest do lokalnych organizacji i służy umacnianiu procesów demokratycznych.</p> <p>Propozycje projektów, zaplanowanych do realizacji w ciągu dwóch lat, powinny dotyczyć jednego z głównych obszarów programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Community Activism (aktywność w społecznościach lokalnych); – Rule of Law and Human Rights (praworządność i prawa człowieka); – Tools for Knowledge (narzędzia zdobywania wiedzy); – Women’s Empowerment (równouprawnienie kobiet); – Youth Engagement (zaangażowanie młodzieży); – Media and Freedom of Information (media i wolność informacji); – Strengthening Interaction with Government (pogłębienie relacji z rządem).
Podmioty/ organizacje, które mogą skorzystać ze wsparcia	Organizacje społeczeństwa obywatelskiego i wspierające jego rozwój.
Fundator/ donator/ grantodawca	The United Nations Democracy Fund (UNDEF)
Strona internetowa programu	http://www.un.org/democracyfund

GRANTY PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

<p>Wspierane projekty/ inicjatywy</p>	<p>Parlament Europejski przyznaje granty na działania związane z organizacją różnorodnych wydarzeń o charakterze komunikacyjno-informacyjnym.</p> <p>Celem realizowanych wydarzeń powinno być:</p> <ul style="list-style-type: none"> – promocja i upowszechnianie lepszego zrozumienia tożsamości, roli i natury politycznej Parlamentu Europejskiego jako demokratycznie wybranej instytucji; – zaznaczanie aktywnego zaangażowania PE w obszarach, które mają szczególne znaczenie dla obywateli Unii Europejskiej; – upowszechnianie informacji i promowanie dialogu na temat działań PE; – podniesienie świadomości nt. europejskiej demokracji parlamentarnej wśród młodzieży; – podkreślenie roli Parlamentu Europejskiego jako instytucji stojącej na straży wartości demokratycznych, m.in. praw człowieka, równości płci, różnorodności kulturowej. <p>Wydarzenia mają być podstawową formą komunikacji z obywatelami, sposobem na upowszechnianie wiedzy i informacji. Elementami wspierającymi mogą być jednak inne formy komunikacji, np. radio, telewizja, media internetowe.</p> <p>Działania mogą mieć zasięg lokalny, regionalny, krajowy i międzynarodowy (europejski). Parlament Europejski sugeruje wykorzystanie swoich materiałów (artykułów, infografik itp.).</p> <p>Dofinansowywane działania: seminaria, konferencje, debaty, wystawy, konkursy, aktywność sportowa i kulturalna.</p>
<p>Podmioty/ organizacje, które mogą skorzystać ze wsparcia</p>	<p>Aplikować mogą:</p> <ul style="list-style-type: none"> – organizacje non-profit; – osoby prawne zarejestrowane jako podmioty prawne od co najmniej dwóch lat. <p>Uprawnione kraje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – państwa członkowskie EU; – państwa kandydujące do EU; – kraje EOG.
<p>Fundator/ donator/ grantodawca</p>	<p>Parlament Europejski</p>
<p>Strona internetowa programu</p>	<p>http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/en/information_offices.html</p>

MIĘDZYNARODOWY FUNDUSZ WYSZEHRADZKI

<p>Wspierane projekty/ inicjatywy</p>	<p>Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki (International Visegrad Fund) wspiera finansowo projekty rozwijające współpracę krajów Grupy Wyszehradzkiej (Czech, Polski, Słowacji i Węgier) oraz Bałkanów Zachodnich i Partnerstwa Wschodniego.</p> <p>Fundusz ma trzy programy dotacyjne: Visegrad Grants, Visegrad+ Grants, Strategic Grants.</p> <p>Projekty dotowane w ramach Visegrad Grants, Visegrad+ Grants powinny być związane z takimi obszarami tematycznymi programu, jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kultura i wspólna tożsamość; – Edukacja i budowanie potencjału; – Środowisko; – Wartości demokratyczne, media; – Polityka publiczna i partnerstwa instytucjonalne; – Wymiany naukowe i współpraca badawcza; – Rozwój lokalny, przedsiębiorczość, turystyka; – Rozwój społeczny. <p>Obszary tematyczne dla strategic Grants zależą od priorytetów strategicznych Grupy Wyszehradzkiej wyznaczonych na dany rok.</p>
<p>Podmioty/ organizacje, które mogą skorzystać ze wsparcia</p>	<p>Wnioski o dofinansowanie projektów mogą składać organizacje i osoby fizyczne. Preferowane są organizacje pozarządowe, społeczne, władze lokalne, gminne. Akceptowane są też wnioski od szkół publicznych, uniwersytetów, instytutów badawczych i - ogólnie - instytucji publicznych. Instytucje rządowe nie mogą aplikować i nie mogą być partnerami projektów.</p>
<p>Fundator/ donator/ grantodawca</p>	<p>Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki</p>
<p>Strona internetowa programu</p>	<p>http://www.visegradfund.org</p>

GRANTY FUNDUSZY NORWESKICH I EOG 2014-2021

<p>Wspierane projekty/ inicjatywy</p>	<p>W październiku 2017 roku zakończyły się negocjacje dotyczące uruchomienia III edycji Funduszy norweskich i EOG w Polsce. Międzyrządowe umowy (Memoranda of Understanding), pozwalające na uruchomienie kolejnej edycji funduszy, zostały podpisane 20 grudnia 2017 r. Po podpisaniu MoU prowadzone są (głównie przez operatorów programów) prace prowadzące do określenia szczegółowych obszarów, które będą wspierane w ramach danego programu, oraz zasad prowadzenia naboru wniosków. Wstępnie zakłada się, że pierwsze nabory wniosków III edycji funduszy norweskich i EOG 2014-2021 mogą rozpocząć się na początku 2019 r.</p> <p>Programy w poszczególnych obszarach będą wdrażane przez polskie instytucje publiczne. Wyjątkiem będą obszary „Społeczeństwo obywatelskie” oraz „Dialog społeczny - godna praca”, które będą zarządzane przez darczyńców, odpowiednio przez Biuro Mechanizmów Finansowych w Brukseli oraz Innovation Norway.</p> <p>Planowane jest uruchomienie następujących programów:</p> <table border="1" data-bbox="528 936 1369 1798"> <thead> <tr> <th>Program</th> <th>Operator</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Rozwój przedsiębiorczości i innowacje</td> <td>Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości</td> </tr> <tr> <td>Rozwój lokalny</td> <td>Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju</td> </tr> <tr> <td>Badania</td> <td>Narodowe Centrum Nauki z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju</td> </tr> <tr> <td>Edukacja</td> <td>Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji</td> </tr> <tr> <td>Środowisko, energia i zmiany klimatu</td> <td>Ministerstwo Środowiska z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej</td> </tr> <tr> <td>Kultura</td> <td>Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego</td> </tr> <tr> <td>Zdrowie</td> <td>Ministerstwo Zdrowia</td> </tr> <tr> <td>Sprawiedliwość</td> <td>Ministerstwo Sprawiedliwości z Centralnym Zarządem Służby Więziennej</td> </tr> <tr> <td>Sprawy wewnętrzne</td> <td>Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji z Centrum Obsługi Projektów Europejskich Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji</td> </tr> <tr> <td>Społeczeństwo obywatelskie</td> <td>Zarządzanie: Biuro Mechanizmów Finansowych w Brukseli</td> </tr> <tr> <td>Dialog społeczny – godna praca</td> <td>Innovation Norway</td> </tr> <tr> <td>Fundusz Współpracy Dwustronnej</td> <td>Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju</td> </tr> </tbody> </table>	Program	Operator	Rozwój przedsiębiorczości i innowacje	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	Rozwój lokalny	Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju	Badania	Narodowe Centrum Nauki z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju	Edukacja	Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji	Środowisko, energia i zmiany klimatu	Ministerstwo Środowiska z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Kultura	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Zdrowie	Ministerstwo Zdrowia	Sprawiedliwość	Ministerstwo Sprawiedliwości z Centralnym Zarządem Służby Więziennej	Sprawy wewnętrzne	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji z Centrum Obsługi Projektów Europejskich Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji	Społeczeństwo obywatelskie	Zarządzanie: Biuro Mechanizmów Finansowych w Brukseli	Dialog społeczny – godna praca	Innovation Norway	Fundusz Współpracy Dwustronnej	Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju
Program	Operator																										
Rozwój przedsiębiorczości i innowacje	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości																										
Rozwój lokalny	Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju																										
Badania	Narodowe Centrum Nauki z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju																										
Edukacja	Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji																										
Środowisko, energia i zmiany klimatu	Ministerstwo Środowiska z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej																										
Kultura	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego																										
Zdrowie	Ministerstwo Zdrowia																										
Sprawiedliwość	Ministerstwo Sprawiedliwości z Centralnym Zarządem Służby Więziennej																										
Sprawy wewnętrzne	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji z Centrum Obsługi Projektów Europejskich Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji																										
Społeczeństwo obywatelskie	Zarządzanie: Biuro Mechanizmów Finansowych w Brukseli																										
Dialog społeczny – godna praca	Innovation Norway																										
Fundusz Współpracy Dwustronnej	Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju																										
<p>Podmioty/ organizacje, które mogą skorzystać ze wsparcia</p>	<p>Generalnie, wnioskodawcami mogą być podmioty prywatne czy też publiczne, komercyjne bądź niekomercyjne, oraz organizacje pozarządowe ustanowione jako podmiot prawny w Polsce, jak również organizacje międzyrządowe działające w Polsce. Dla każdego z programów zostanie ustalony katalog podmiotów, które będą mogły ubiegać się o dofinansowanie.</p>																										

Fundator/ donator/ grantodawca	Państwa-darczyńcy: Norwegia, Islandia i Liechtenstein.
Strona internetowa programu	https://eeagrants.org/ , https://www.eog.gov.pl

EUROPEJSKI KORPUS SOLIDARNOŚCI

<p>Wspierane projekty/ inicjatywy</p>	<p>Europejski Korpus Solidarności jest inicjatywą Unii Europejskiej. Umożliwia on młodym ludziom udział w projektach z zakresu wolontariatu lub rozwoju zawodowego (staże, praktyki, praca) – we własnym kraju lub za granicą.</p> <p>Do Europejskiego Korpusu Solidarności należą młodzi ludzie, którzy wyrazili swoje zainteresowanie udziałem w projektach solidarnościowych poprzez rejestrację do Programu, akceptują misję i zasady Europejskiego Korpusu Solidarności i zobowiązują się działać w zgodzie z nimi.</p> <p>Po zarejestrowaniu dane zainteresowanej osoby są przechowywane w systemie Europejskiego Korpusu Solidarności. Organizacje – realizatorzy projektów mogą wyszukiwać w bazie danych odpowiednich kandydatów. Organizacje będą następnie proponować wybranym przez siebie kandydatom uczestnictwo w realizowanych przez siebie projektach.</p> <p>Komisja Europejska zaprasza organizacje do ubiegania się o dofinansowanie lub inne wsparcie dla tych projektów, które wpisują się w misję Europejskiego Korpusu Solidarności i są zgodne z jego zasadami. Po zatwierdzeniu projektu danej organizacji uzyska ona dostęp do danych wszystkich zarejestrowanych w systemie kandydatów, aby spośród nich wybrać młodych ludzi, których profil najlepiej odpowiada założeniom danego projektu. Następnie organizacja ta skontaktuje się z wybranymi kandydatami, aby dokonać ostatecznego wyboru.</p> <p>Wszystkie organizacje zostaną poddane kontroli, zanim zostaną upoważnione do realizacji projektów w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności i zanim będą mogły przeszukiwać bazę danych w celu naboru uczestników do swoich projektów.</p>
<p>Podmioty/ organizacje, które mogą skorzystać ze wsparcia</p>	<p>Do Europejskiego Korpusu Solidarności rejestrować mogą się osoby w wieku 17 lat, ale w chwili rozpoczęcia projektu muszą mieć ukończone 18 lat. Górna granica wieku wynosi 30 lat, przy czym udział w projekcie musi zostać zakończony przed ukończeniem 31 lat.</p> <p>Wymagane jest obywatelstwo lub prawo pobytu w jednym z krajów UE lub jednym z następujących krajów – była jugosłowiańska republika Macedonii, Islandia, Liechtenstein, Norwegia, Turcja.</p>
<p>Fundator/ donator/ grantodawca</p>	<p>Europejski Korpus Solidarności jest nową inicjatywą Unii Europejskiej.</p>
<p>Strona internetowa programu</p>	<p>https://europa.eu/youth/solidarity_pl</p>

MIĘDZYNARODOWY FUNDUSZ DLA RÓŻNORODNOŚCI MIĘDZYKULTUROWEJ

Wspierane projekty/ inicjatywy	<p>Międzynarodowy Fundusz dla Różnorodności Międzykulturowej (IFCD) dofinansowuje projekty skupiające się na sektorze kultury i wspierające proces zrównoważonego rozwoju oraz walki z ubóstwem w krajach rozwijających się.</p> <p>Obszarem działań IFCD są kraje-strony Konwencji z 2005 roku w sprawie Ochrony i Promowania Różnorodności Form Wyrazu Kulturowego.</p> <p>Fundusz dofinansowuje projekty, które mają na celu wsparcie tworzenia się dynamicznego sektora kultury. Cel ten osiągany jest głównie poprzez ułatwienie wdrażania nowych (lub wzmocnienia już istniejących) polityk i przemysłu kulturalnego.</p>
Podmioty/ organizacje, które mogą skorzystać ze wsparcia	<p>Beneficjentami Funduszu są kraje najmniej rozwinięte i rozwijające się, które są stronami Konwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wszystkie kraje rozwijające się, które są Stronami Konwencji; – wszystkie Państwa-Strony Konwencji, na których terytorium stwierdzono istnienie szczególnej sytuacji, zgodnie z Artykułami 8 i 17 tej Konwencji i związanych z nimi wytycznych operacyjnych; – organizacje pozarządowe z krajów rozwijających się, będące Stronami Konwencji, które odpowiadają definicji społeczeństwa obywatelskiego, o którym mowa w wytycznych operacyjnych dotyczących roli i udziału społeczeństwa obywatelskiego; – międzynarodowe organizacje pozarządowe, które odpowiadają definicji społeczeństwa obywatelskiego, o której mowa w wytycznych operacyjnych Konwencji dotyczących roli i udziału społeczeństwa obywatelskiego, a których projekty oddziałują na poziomie subregionalnym, regionalnym i międzyregionalnym; – przedstawiciele grup społecznych zdefiniowanych w artykule 7 Konwencji (m.in. mniejszości, grupy kobiece, autochtoni) z krajów rozwijających się, które są stronami Konwencji.
Fundator/ donator/ grantodawca	UNESCO Polska
Strona internetowa programu	http://www.unesco.pl

DOM KULTURY+ INICJATYWY LOKALNE

<p>Wspierane projekty/ inicjatywy</p>	<p>Celem Programu jest inicjowanie działań służących wzmocnieniu zaangażowania instytucji kultury w życie społeczności lokalnej, rozwijaniu potencjału i kapitału kulturowego jej członków oraz kulturotwórczych zasobów społeczności.</p> <p>Dofinansowywane działania służyc mają inicjowaniu nowych praktyk w zarządzaniu instytucją kultury, a także odkrywaniu nowych możliwości współpracy ze społecznością lokalną. Główny nacisk programu położony jest na nawiązywanie przez instytucję kultury stałych relacji z mieszkańcami miejscowości, na terenie których działają. W realizacji zadania beneficjenta wspomagać będzie wskazany przez NCK animator.</p> <p>Projekty powinny składać się z dwóch części. W ramach pierwszej części wnioskodawca:</p> <ul style="list-style-type: none"> – diagnozuje i identyfikuje zasoby oraz samodzielne inicjatywy mieszkańców w danej społeczności lokalnej; – opracowuje i udostępnienia do wiadomości publicznej zasady wyboru inicjatyw, zgodnie z zasadą przejrzystości i równego traktowania podmiotów je zgłaszających; – w oparciu o opracowane zasady dokonuje wyboru 3–7 różnorodnych inicjatyw, podając uzasadnienie wyboru do publicznej wiadomości oraz opracowując wraz z autorami wybranych inicjatyw plan ich wspólnej realizacji. <p>W ramach realizacji drugiej części zadania wnioskodawca:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wspólnie z autorami realizuje 3–7 projektów w oparciu o przedłożony uprzednio do NCK plan ich realizacji; – dokonuje ewaluacji, uwzględniając wszystkie przeprowadzone inicjatywy.
<p>Podmioty/ organizacje, które mogą skorzystać ze wsparcia</p>	<p>Samorządowe instytucje kultury – domy kultury, ośrodki kultury oraz centra kultury i sztuki, posiadające doświadczenie w pracy ze społecznością lokalną, gotowe prowadzić nowatorskie działania animacyjne.</p>
<p>Fundator/ donator/ grantodawca</p>	<p>Narodowe Centrum Kultury</p>
<p>Strona internetowa programu</p>	<p>www: http://www.nck.pl</p>

KULTURA DOSTĘPNA

Wspierane projekty/ inicjatywy	<p>Wsparcie dla projektów, których celem jest przybliżenie szerokiego gronu odbiorców dóbr kultury i dziedzictwa narodowego oraz integracja społeczna osób o ograniczonym dostępie do oferty kulturalnej.</p> <p>Działania planowane w ramach projektów powinny obejmować różne formy nieodpłatnego uczestnictwa w ofercie kulturalnej, szczególnie osób, które na co dzień mają w tym zakresie ograniczone możliwości.</p> <p>Dofinansowane działania: organizacja wydarzeń kulturalnych i wyjazdów tematycznych, działania o charakterze popularyzatorskim i integracyjnym, z silnym wymiarem edukacyjnym, umożliwiające, poprzez kontakt z kulturą, zdobywanie doświadczeń i kompetencji.</p> <p>Grupa docelowa działań: dzieci i młodzież szkolna, osoby starsze i z niepełnosprawnością, osoby ze środowisk, które z różnych powodów mają utrudniony dostęp do oferty kulturalnej, szczególnie z miejsc oddalonych od ośrodków kultury.</p>
Podmioty/ organizacje, które mogą skorzystać ze wsparcia	Państwowe i samorządowe instytucje kultury, uczelnie artystyczne, publiczne i niepubliczne szkoły artystyczne, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe oraz podmioty prowadzące działalność gospodarczą.
Fundator/ donator/ grantodawca	Narodowe Centrum Kultury
Strona internetowa programu	http://www.nck.pl

DOTACJE FUNDACJI KORPORACYJNYCH

<p>Wspierane projekty/ inicjatywy</p>	<p>Za fundacje korporacyjne uznaje się fundacje, których założycielem (lub jednym z założycieli) była firma lub kilka firm, oraz fundacje założone przez osoby ściśle z firmami związane, o ile istnieją obecnie związki między fundacją a firmą.</p> <p>Fundacje korporacyjne mają zróżnicowane regulacje dotyczące udzielanego wsparcia. Niektóre przyjmują wnioski w trybie ciągłym, inne w określonych terminach. Większość z fundacji ma specjalne wnioski, które należy wypełnić, ubiegając się o pomoc.</p> <p>Czasem wymagane są dodatkowe dokumenty (np. poświadczające niepełnosprawność w wypadku osób chorych, czy wypis z KRS w wypadku organizacji pozarządowych).</p> <p>Osoby i organizacje, które chcą ubiegać się o wsparcie powinny zapoznać się ze statutem danej fundacji, regulaminem udzielania wsparcia, listą wymaganych dokumentów.</p> <p>Wsparcie udzielane jest w formie finansowania/ dofinansowania określonych potrzeb/ projektów (np. granty, refundacja kosztów leczenia), w formie rzeczowej (np. sprzęt rehabilitacyjny, sprzęt komputerowy), a także w formie określonych usług (np. remont czy usługi doradcze świadczone przez pracowników danych firm powiązanych z fundacją korporacyjną).</p>
<p>Podmioty/ organizacje, które mogą skorzystać ze wsparcia</p>	<p>Polskie fundacje korporacyjne wspierają osoby fizyczne, organizacje pozarządowe, instytucje. Realizują własne projekty i wspierają projekty innych podmiotów.</p>
<p>Inne ważne informacje</p>	<p>Więcej informacji o fundacjach korporacyjnych dostępne w publikacji Iwony Raszei - Ossowskiej: <i>Fundacje korporacyjne. Dotacje, programy stażowe, sponsoring, programy charytatywne. Wydanie II</i>, Fundacja Wspomagania Wsi w Warszawie, 2017, online: http://witrynowiejska.org.pl/data/fundacje%20korporacyjne2.pdf .</p>

EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

<p>Wspierane projekty/ inicjatywy</p>	<p>Europejski Fundusz Społeczny (EFS) jest jednym z pięciu głównych funduszy, poprzez które Unia Europejska wspiera rozwój społeczno-gospodarczy wszystkich krajów członkowskich.</p>
<p>Podmioty/ organizacje, które mogą skorzystać ze wsparcia</p>	<p>W Polsce środki z Europejskiego Funduszu Społecznego są wykorzystywane na dwóch poziomach: krajowym i regionalnym. Na poziomie krajowym funkcjonuje jeden Program Operacyjny - Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER). Poziom regionalny to 16 programów regionalnych (RPO) realizowanych w poszczególnych województwach. Decentralizacja zarządzania ma na celu przybliżenie decyzji o finansowaniu projektów do ich głównych odbiorców tak, by jak najlepiej zaspokoić potrzeby regionów i ich społeczności.</p> <p>EFS wspiera dążenie do wysokiego poziomu zatrudnienia i wysokiej jakości miejsc pracy, poprawę dostępu do rynku pracy oraz mobilność geograficzną i zawodową pracowników. Ułatwia im dostosowanie się do zmian w przemyśle oraz w systemach produkcyjnych koniecznych dla zrównoważonego rozwoju. Zachęca do wysokiego poziomu kształcenia i szkolenia dla wszystkich oraz wspiera przechodzenie młodych ludzi z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia, zwalcza ubóstwo, wzmacnia włączenie społeczne, oraz wspiera równość płci, niedyskryminację i równe szanse.</p> <p>W centrum działań EFS zawsze są ludzie. Projekty wspierane przez Europejski Fundusz Społeczny są kierowane do różnych grup społecznych. Specyfiką EFS jest, że występują tu dwa rodzaje beneficjentów: beneficjenci (projektodawcy) oraz grupa docelowa/ostateczni odbiorcy wsparcia (uczestnicy projektów).</p> <p>Beneficjentami są m.in. różnego typu organizacje pracowników i pracodawców, organizacje pozarządowe i charytatywne, uczelnie, organy administracji rządowej i samorządowej, instytucje publiczne i prywatne, związane z edukacją, służbą zdrowia itp. oraz przedsiębiorstwa. To one biorą udział, a następnie realizują projekty. Grupą docelową/ostatecznymi odbiorcami wsparcia są uczestnicy realizowanych projektów, zazwyczaj osoby prywatne, ale też firmy i organizacje. W ramach przyjętych przez Polskę celów głównymi beneficjentami będą w latach 2014-2020 osoby bezrobotne i niepracujące, zwłaszcza młode do 29 roku życia, nieuczące się, zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w tym społeczność romska, osoby niepełnosprawne, samotnie wychowujące dzieci i rodziny wielodzietne. Uczestnikami projektów będą mogły być również kobiety, osoby starsze poszukujące pracy lub pragnące zwiększyć swą wiedzę, przedsiębiorcy i ich pracownicy, zwłaszcza właściciele i zarządzający mikro i małymi przedsiębiorstwami. Poza tym, dużą grupę będą stanowić naukowcy, profesorowie, studenci, nauczyciele i uczniowie, a także urzędnicy, pracownicy służby zdrowia i urzędów pracy.</p> <p>Rodzaje działań finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego Na poziomie krajowym wsparcie będzie dotyczyło ram</p>

instytucjonalnych oraz wprowadzanych reform, a także priorytetowych obszarów, które mają charakter ogólnopolski, takich jak: wsparcie osób młodych, szkolnictwo wyższe, innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa. Na poziomie regionów wszystkie cele będą realizowane z punktu widzenia zaspokojenia potrzeb ich mieszkańców z uwzględnieniem specyficznej sytuacji w danym województwie. Władze regionalne przygotowały strategie rozwoju społeczno-gospodarczego do 2020 roku i na ich podstawie opracowały konkretne programy wykorzystania środków unijnych, w tym także z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Poziom krajowy

Realizacji celów na poziomie krajowym służy Program Wiedza Edukacja Rozwój (POWER). Przewidziano w nim następujące rodzaje działań:

- Osoby młode na rynku pracy: realizacja działań skierowanych do ludzi młodych pozostających bez zatrudnienia w wieku 15-29 (w szczególności tych, którzy nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu, tzw. Młodzież NEET), które będą przyczyniały się do ich aktywizacji zawodowej oraz poprawy sytuacji na rynku pracy.
- Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji: wdrożenie reform systemów i struktur w wybranych obszarach polityk publicznych, kluczowych z punktu widzenia strategii Europa 2020 i krajowych programów reform.
- Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju: wspieranie jakości, skuteczności i otwartości szkolnictwa wyższego jako instrumentu budowy gospodarki opartej o wiedzę.
- Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa: realizacja działań nietypowych, innowacyjnych, ponadnarodowych, prowadzących do wypracowania rozwiązań w celu ich przetestowania przed przejściem do fazy wdrożenia, które w większości przypadków będzie miało miejsce na poziomie regionalnym, a także realizacja programów w zakresie mobilności ponadnarodowej.
- Wsparcie dla obszaru zdrowia: realizowane będą m.in. działania dotyczące wdrożenia i rozwoju programów profilaktycznych w zakresie chorób negatywnie wpływających na zasoby pracy, dedykowanych osobom w wieku aktywności zawodowej oraz wdrożenie działań projakościowych i rozwiązań organizacyjnych w systemie ochrony zdrowia ułatwiających dostęp do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług zdrowotnych.
- Pomoc techniczna.

W ramach wszystkich powyższych obszarów i działań PO WER będzie pośrednio realizowany także cel włączenia społecznego oraz walki z ubóstwem i dyskryminacją.

Poziom regionalny

Realizacji celów Europejskiego Funduszu Społecznego w regionach

	<p>służyć będą działania, które bezpośrednio odnoszą się do beneficjentów. W ramach 16 Regionalnych Programów Operacyjnych kontynuowane będą działania z zakresu aktywnego poszukiwania pracy i podnoszenia kwalifikacji zawodowych bezrobotnych i osób poszukujących pracy, a także osób znajdujących się w trudnej sytuacji i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Nadal dofinansowywane będą działania ukierunkowane na rozwój przedsiębiorczości wśród osób powyżej 29 roku życia, m.in. na tworzenie przedsiębiorstw społecznych dających nowe miejsca pracy, a szkolenia pozwolą uzyskać umiejętności potrzebne na rynku pracy.</p> <p>Istotną rolę na poziomie regionów odgrywają działania mające na celu poprawę dostępu do edukacji, poprawę jakości kształcenia i szkoleń. Intensywnym wsparciem zostaną objęte szkoły m.in. w zakresie kształcenia i doskonalenia nauczycieli, wyrównywania szans edukacyjnych uczniów i doposażenia bazy dydaktycznej i naukowej szkół. Władze regionalne i lokalne będą mogły skorzystać z dofinansowania z EFS w projektach poprawiających sprawność funkcjonowania instytucji oraz świadczonych usług. Istotną rolę odgrywać będzie wdrożenie technologii informatycznych oraz inicjatyw związanych z e-administracją, pozwoli bowiem na zwiększenie dostępu obywateli do informacji i lepszej ich obsługi przez władze lokalne.</p>
Strona internetowa programu	https://www.funduszeuropejskie.gov.pl

INTERREG

<p>Wspierane projekty/ inicjatywy</p>	<p>Europejska Współpraca Terytorialna (EWT), lepiej znana jako Interreg, jest jednym z dwóch celów polityki spójności i stanowi ramy dla realizacji inicjatyw między samorządami, organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami i innymi podmiotami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi z różnych państw członkowskich.</p> <p>Programy transgraniczne mają na celu przede wszystkim budowanie więzi łączących społeczności po obu stronach granicy. Ich realizacja służy wzmocnieniu współpracy między sąsiadującymi regionami.</p> <p>Wspólne działania mogą dotyczyć między innymi ochrony środowiska, rozbudowy infrastruktury, wymiany kulturalnej, czy wzajemnych kontaktów młodzieży.</p> <p>Nadrzędnym celem EWT jest promowanie rozwoju gospodarczego, społecznego i terytorialnego Unii, jako całości. Interreg jest zbudowany wokół trzech aspektów współpracy: transgranicznego (Interreg A), transnarodowego (INTERREG B) i międzyregionalnego (INTERREG C).</p> <p>Polska, w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej, uczestniczy w siedmiu programach transgranicznych: Interreg V-A Polska-Słowacja, Interreg V-A Litwa-Polska, Interreg V-A Południowy Bałtyk: Dania, Litwa, Niemcy, Polska, Szwecja, Interreg V-A Czechy-Polska, Interreg V-A Polska-Meklemburgia, Interreg V-A Polska-Brandenburgia, Interreg V-A Polska-Saksonia.</p>
<p>Podmioty/ organizacje, które mogą skorzystać ze wsparcia</p>	<p>Ze środków finansowych, dostępnych w ramach programów transgranicznych mogą korzystać instytucje publiczne i podmioty prywatne, w tym jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwa oraz organizacje pozarządowe.</p>
<p>Strona internetowa programu</p>	<p>http://www.ewt.gov.pl</p>
<p>Inne ważne informacje</p>	<p>Informacje o programach dostępne także w opracowaniu: Iwona Raszeja – Ossowska, <i>INTERREG – dofinansowanie projektów sąsiedzkiej współpracy</i>, Fundacja Wspomagania Wsi 2016, online: http://witrynowiejska.org.pl/data/INTERREG2.pdf.</p>

DODATKOWE INFORMACJE

EURODESK

Eurodesk to program dla młodzieży, osób pracujących z młodzieżą i organizacji młodzieżowych, wspierany – finansowo i merytorycznie - przez Komisję Europejską, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach programu "Erasmus+". W serwisie internetowym EURODESK udostępniane są m.in.:

- informacje o programach grantowych;
- zaproszenia na szkolenia, konferencje, seminaria;
- opisy ciekawych projektów, inspirujących inicjatyw i/lub zaproszenia do udziału w projektach;
- informacje na temat organizacji udzielających wsparcia;

Obecnie w bazie znajduje się ponad 1470 organizacji. Portal umożliwia wyszukiwanie informacji według województw czy obszarów wsparcia.

Strona internetowa: <http://www.eurodesk.pl>

SERWIS INFORMACYJNY KOMISJI EUROPEJSKIEJ – PRZEDSTAWICIELSTWO W POLSCE

W serwisie zamieszczane są m.in. informacje o planowanych wydarzeniach, prowadzeniu firmy w UE, a także materiały edukacyjne dla nauczycieli. Poza tym aktualności dotyczące państw Unii Europejskiej.

Strona internetowa: <https://ec.europa.eu/poland> .

SIEĆ EUROPE DIRECT

W 2005 roku w państwach członkowskich Unii Europejskiej rozpoczęła działalność Sieć Informacyjna Europe Direct, zarządzana i współfinansowana przez Komisję Europejską. W jej skład wchodzi Punkty Informacji Europejskiej Europe Direct, Centra Dokumentacji Europejskiej oraz sieć prelegentów unijnych Team Europe.

Europe Direct to ośrodki Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego stanowiące jedno z najważniejszych narzędzi komunikacyjnych UE z obywatelami na poziomie lokalnym. W związku tym, do ich najważniejszych zadań należy udzielanie odpowiedzi na pytania związane z funkcjonowaniem Unii oraz zachęcanie do udziału w debacie na temat przyszłości i kształtu wspólnej Europy.

Punkty Informacji Europejskiej Europe Direct, zlokalizowane są na terenie całej UE. Z konsultantami sieci można kontaktować się osobiście, telefonicznie lub za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Usługi oferowane przez Europe Direct:

- informacje na temat integracji europejskiej, historii, symboli, instytucji UE itp.;
- informacje o prawach obywatela UE i sposobach ich dochodzenia (zezwoleń na pobyt, uznanie kwalifikacji w innym kraju UE itp.);
- bezpłatne publikacje, broszury informacyjne poświęcone tematyce europejskiej;
- odpowiedzi na pytania dotyczące kwestii europejskich;

- mechanizm informacji zwrotnej, umożliwiający obywatelom poinformowanie Brukseli o ich problemach, wątpliwościach i uwagach na dowolny temat związany z działalnością UE i jej wpływem na życie obywateli.

Europe Direct Polska

Punkty Informacji Europejskiej Europe Direct są afiliowane przy różnego rodzaju organizacjach zaangażowanych w promocję idei integracji europejskiej, takich jak uczelnie wyższe, jednostki samorządu terytorialnego, izby przemysłowo-handlowe, organizacje pozarządowe. Wszystkie punkty działają one na zasadzie non-profit. Obecnie w Polsce funkcjonuje 30 Punktów Europe Direct.

Więcej informacji:

Lista adresowa wszystkich Punktów Informacji Europejskiej Europe Direct dostępna jest na stronie internetowej pod adresem:

http://ec.europa.eu/polska/information/network/europe_direct/index_pl.htm

PUNKTY INFORMACYJNE FUNDUSZY EUROPEJSKICH

Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich (PIFE) świadczą bezpłatne oraz dostępne dla każdego usługi, w tym:

- przeprowadzenie wstępnej oceny, czy pomysł na projekt ma szansę otrzymać dotację lub preferencyjną pożyczkę z Funduszy Europejskich;
- udzielenie informacji o warunkach, kryteriach i procedurach przyznania dotacji;
- przekazanie danych kontaktowych do instytucji, które przyznają dotacje;
- wsparcie w przygotowaniu wniosku o dofinansowanie (pracownik PIFE nie napisze wniosku, objaśni natomiast, jak przygotować taki dokument);
- organizacja spotkań informacyjnych oraz szkoleń z tematyki Funduszy Europejskich;
- udostępnianie publikacji związanych z Funduszami Europejskimi.

Więcej informacji: <http://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/punkty/#>

BAZA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH, URZĘDÓW I INSTYTUCJI W POLSCE

Największa i najpopularniejsza wirtualna baza polskich NGO - stowarzyszeń i fundacji oraz urzędów, instytucji i placówek, których działalność związana jest z sektorem pozarządowym. Portal umożliwia wyszukiwanie tematyczne i regionalne podmiotów.

Więcej informacji: <http://bazy.ngo.pl>

MIĘDZYNARODOWE ORGANIZACJE DZIAŁAJĄCE NA RZECZ KOBIEC

- **Women Lobby (EWL-LEF) - Europejskie Lobby Kobiet**

Więcej informacji: <http://www.womenlobby.org>

- **Associated Countrywomen of the World (ACWW) – Stowarzyszone Kobiety Wiejskie Świata**

Więcej informacji: <https://www.acww.org.uk>

- **European Anti Poverty Network (EAPN) – Europejska Sieć Przeciwko Ubóstwu**

Więcej informacji: <http://www.eapn.org.pl>

- **European Centre of the International Council of Women – Europejska Rada Kobiet**

Więcej informacji: <http://www.icw-cif.com>

- **European Federation of Parents and Carers at Home (FEFAP) – Europejska Federacja Rodziców i Opiekunów w Domu**

Więcej informacji: https://www.fefaf.be/home_en.php

- **European Young Women Christian Association (YWCA) – Europejskie Chrześcijańskie Stowarzyszenie Młodych Kobiet**

Więcej informacji: <https://europeanywca.org>

- **Women in Development, Europe (WIDE) – Kobiety Rozwoju, Europa**

Więcej informacji: <https://wideplus.org>